

การจับโดยไม่มีหมายจับตาม ป.วิ.อ.

● การจับโดยไม่มีหมายจับตาม ป.วิ.อ.



BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ



BANGKOK LAW
#เที่ยงคู่ความสำเร็จ

มาตรา 78 พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจะจับผู้ใดโดยไม่มีหมายจับหรือคำสั่งของศาลนั้นไม่ได้ เว้นแต่

(1) เมื่อบุคคลนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้าด้วได้บัญญัติไว้ในมาตรา 80

(2) เมื่อพบบุคคลโดยมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าผู้นั้นน่าจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภัยอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นโดยมีเครื่องมือ อาวุธ หรือวัตถุอย่างอื่นอันสามารถอาจใช้ในการกระทำความผิด

(3) เมื่อมีเหตุที่จะออกหมายจับบุคคลนั้นตามมาตรา 66 (2) แต่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลนั้นได้

(4) เป็นการจับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หนีหรือจะหลบหนีในระหว่างถูกปล่อยชั่วคราวตามมาตรา 117

ความผิดซึ่งหน้า



มาตรา 80 ที่เรียกว่าความผิดซึ่งหน้านั้น ได้แก่ ความผิดซึ่งเห็นกำลังกระทำ หรือพบในอาการใดซึ่งแทบจะไม่มีเวลาสงสัยเลยว่าเขาได้กระทำความผิดมาแล้ว สด ๆ



อย่างไรก็ดี ความผิดอาญาดังระบุไว้ใน บัญชีท้ายประมวลกฎหมายนี้ ให้ถือว่าความผิดนั้น เป็นความผิดซึ่งหน้าในกรณีดังนี้



(1) เมื่อบุคคลหนึ่งถูกล่าจับตัวผู้กระทำโดยมีเสียงร้องเอะอะ



(2) เมื่อพบบุคคลหนึ่งแทบจะตกตกในหลังจากการกระทำผิดในต้นแถวใกล้เคียงกับที่เกิดเหตุ นั้น และมีสิ่งของที่ได้มาจากการกระทำความผิด หรือมีเครื่องมือ อาวุธหรือวัตถุอย่างอื่นอันสันนิษฐานได้ว่าได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือมีร่องรอยพิรุณเห็น ประจักษ์ที่เสื้อผ้าหรือเนื้อตัวของผู้นั้น

การจับโดยไม่มีหมายจับ ตาม ป.วิ.อ.

บุคคลนั้นกระทำความผิดซึ่งหน้า
มาตรา 78 (1)

มีพฤติการณ์อันควร
สงสัย
มาตรา 78 (2)

มีเหตุที่จะออกหมายจับ
แต่มีความจำเป็น
เร่งด่วนมาตรา 78 (3)

หนีหรือจะหลบหนีใน
ระหว่างถูกปล่อย
ชั่วคราวมาตรา 78 (4)

ความผิดซึ่งหน้าตามมาตรา 80 ได้แก่กรณีดังต่อไปนี้
กรณีความผิดซึ่งหน้าที่แท้จริง

1. ความผิดที่เห็นขณะกำลังกระทำความผิด หมายความว่า เห็นขณะกำลังกระทำความผิด
2. ไม่ได้เห็นในขณะที่กำลังกระทำความผิด แต่พบในอาการใด ๆ ที่แทบจะไม่สามารถสงสัยเลยว่าบุคคลนั้นได้กระทำความผิดมาแล้วสด ๆ

กรณีที่กฎหมายบัญญัติให้ถือว่าเป็นความผิดซึ่งหน้า

ต้องประกอบด้วย 2 หลัก คือ

1. เป็นความผิดที่ระบุไว้ในบัญชีท้าย ป.วิ.อ. และ
 2. ต้องมีพฤติการณ์ประกอบการกระทำ คือ
 - 2.1 บุคคลนั้นถูกไล่จับตัวผู้กระทำความผิดโดยมีเสียงร้องเอะอะ หมายความว่า มีเสียงร้องให้จับตัวผู้กระทำความผิด หรือ
 - 2.2 เมื่อพบบุคคลหนึ่งแทบจะทันทีทันใดหลังจากการกระทำผิดแล้วใกล้เคียงกับที่เกิดเหตุนั้นและ
 - ก) มีสิ่งของที่ได้มาจากการกระทำผิด หรือ
 - ข) มีเครื่องมือ อาวุธ หรือ
 - ค) วัตถุอย่างอื่นที่สันนิษฐานได้ว่าได้ใช้ในการกระทำความผิด
- หรือ
- ว) มีร่องรอยพินิจเห็นประจักษ์ที่เสื้อผ้าหรือเนื้อตัวของผู้นั้น

ความผิดที่ระบุไว้ในบัญชีท้าย ป.วิ.อ. ที่สำคัญ คือ

1. ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา
2. ความผิดฐานประทุษร้ายต่อ ชีวิต ร่างกายและเสรีภาพ
3. ความผิดฐานลักทรัพย์ ฉ้อโกง ฆาตกรรม ปล้น ทรัพย์ กระชกทรัพย์

ความผิดต่อไปนี้ไม่ใช่ความผิดที่ระบุไว้ในบัญชีท้าย ป.วิ.อ.

1. ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ บุกรุก จ้องมอง ยักยอก รับของโจร
2. ความผิดตามกฎหมายพิเศษต่าง ๆ

ต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ ดังนี้

1. เข้าหลักเกณฑ์ที่สามารถออกหมายจับ
บุคคลนั้นได้ตามมาตรา 66 (2) กล่าวคือ
มีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลใดน่าจะได้
กระทำความผิดอาญาและมีเหตุอันควรเชื่อ
ว่า

ก) จะหลบหนี (รวมกรณีที่บุคคลนั้น
ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง หรือไม่มาตาม
หมายเรียกหรือตามนัดโดยไม่มีข้อแก้ตัว
อันควร)

ข) จะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน
หรือ

ค) จะก่อเหตุอันตรายประการอื่น

2. มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ไม้อาจขอให้ศาล
ออกหมายจับบุคคลนั้นได้

ต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

1. พบบุคคลโดยพฤติการณ์อันควร
สงสัยว่า บุคคลนั้นน่าจะก่อเหตุร้ายให้
เกิดภัยอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน
ของผู้อื่น และ

2. บุคคลนั้นมีเครื่องมือ อาวุธ หรือ
วัตถุอย่างอื่นอันสามารถอาจใช้ในการ
กระทำความผิดได้



กรณีความผิดซึ่งหน้า
เจ้าพนักงานต้องเห็น
ด้วยตาของเจ้าพนักงานเอง
แต่ไม่จำเป็นต้องไปพบโดยบังเอิญ
อาจเป็นการชုံมดูก็ได้



BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1328/2544

นายดาบตำรวจ ว. กับพวกเห็นจำเลยจำหน่ายเบกแอมเฟตามีนให้แก่สายลับ เมื่อเข้าไปตรวจค้นบ้านจำเลยก็พบเบกแอมเฟตามีนอีก 1 เม็ด การกระทำของนายดาบตำรวจ ว. กับพวกกระทำต่อเนื่องกัน เมื่อพบเห็นจำเลยจำหน่าย และมียาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย อันเป็นความผิดซึ่งหน้าตาม ป.วิ.อ. มาตรา 80 จึงมีอำนาจจับจำเลยได้โดยไม่ต้องมีหมายจับตามมาตรา 78 (1)

การตรวจค้นและจับจำเลยกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย พยานหลักฐานของโจทก์จึงมีใช้พยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบตาม ป.วิ.อ. มาตรา 226



ข้อสังเกต



BANGKOK LAW
#เที่ยงคู่ความสำเร็จ

กรณีความผิดซึ่งหน้า อาจสืบเนื่องจากการออกหมายค้นก็ได้ เมื่อค้นแล้วพบสิ่งของที่มีไว้เป็นความผิด ก็ถือว่าเป็นการกระทำความผิดซึ่งหน้าเช่นกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 360/2542

การค้นในคดีนี้เป็นการค้นเพื่อพบและยึดยาเสพติดซึ่งเป็น สิ่งของที่มีไว้เป็นความผิดตามที่ได้รับแจ้งจากสายลับ การออกหมายค้นจึงกระทำได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 69(2) และไม่จำเป็นต้องออกหมายจับบุคคลตามมาตรา 70 ด้วย เมื่อตรวจค้นแล้วพบว่าจำเลยมีเฮโรอีนและเมกแอมเฟตามีนไว้ในครอบครอง ซึ่งเป็นความผิดซึ่งหน้า

เจ้าพนักงานตำรวจจึงมี อำนาจจับจำเลยได้ตามมาตรา 78 (1)



BANGKOK LAW
#เคียงคู่ความสำเร็จ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 12091/2558

ก่อนจับกุมโจทก์ทั้งสองได้มีการจับกุม ช. กับพวกในข้อหาลักทรัพย์ในเวลากลางคืน ช. ให้การว่า โจทก์ทั้งสองเป็นผู้ใช้จ้างวาน จึงมีการสอบสวน ขยายผล และจับกุมโจทก์ทั้งสองมาลงบันทึกประจำวันไว้ และตามสำเนารายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีระบุว่า พันตำรวจเอก ส. ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลพระโขนง สั่งให้ จำเลยทั้งสองสืบสามซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวนปราบปราม นำตัว ช. ไปสอบสวนขยายผล โดยนัดโจทก์ที่ 2 มารับ รถยนต์ที่หน้าห้างสรรพสินค้า ซึ่งเป็นเรื่องจำเป็นเร่งด่วน หากต้องไปขอหมายจับจากศาลชั้นต้นแล้วผู้ร่วมกระทำ ความผิดอาจหลบหนีไปได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 78 (3) ทั้งรถที่ถูกลักอยู่ที่บ้านของโจทก์ที่ 2 และโจทก์ที่ 2 เป็น ผู้พาเจ้าพนักงานตำรวจไปทำการตรวจค้นเอง จึงไม่ จำต้องขอหมายค้นจากศาลตาม ป.วิ.อ. มาตรา 92 (4) และมาตรา 94

การกระทำของจำเลยทั้งสองเป็นการปฏิบัติ หน้าที่ตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งการโดย ชอบ จึงไม่มีความผิดฐานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตาม ป.อ. มาตรา 157